

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind dreptul mării referitor la conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale, adoptat la New York la 19 iunie 2023

În temeiul art. 12 alin. (1) și art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind dreptul mării referitor la conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale, adoptat la New York la 19 iunie 2023.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul mediului

Gheorghe Hajder

LEGE
pentru ratificarea Acordului în temeiul Convenției Națiunilor Unite
privind dreptul mării referitor la conservarea și utilizarea durabilă
a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale,
adoptat la New York la 19 iunie 2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind dreptul mării referitor la conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale, adoptat la New York la 19 iunie 2023.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va pregăti și va remite depozitarului instrumentul de ratificare a Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea necesității ratificării Acordului în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind dreptul mării referitor la conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale, adoptată la New York, la 19 iunie 2023

A. Descrierea tratatului

Acordul în temeiul Convenției Națiunilor Unite privind dreptul mării (UNCLOS), referitor la conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale (BBNJ), a fost adoptat în cadrul ONU în iunie 2023 și semnat oficial la New York în septembrie 2023.

Republica Moldova, deși nu are ieșire la mare, este parte la UNCLOS din anul 2005 și participă activ în cadrul forurilor internaționale privind protecția mediului și guvernarea globală a oceanelor. Acordul are nivel internațional de categorie interstatală și stabilește norme obligatorii pentru conservarea biodiversității marine în mările internaționale, inclusiv în privința resurselor genetice marine, zonelor marine protejate, evaluării impactului asupra mediului și transferului de tehnologie.

Acordul este structurat în 12 părți, 76 de articole și 2 anexe ce vizează asigurarea utilizării durabile a resurselor marine în beneficiul tuturor statelor, cu un accent deosebit pe sprijinul acordat țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv celor fără ieșire la mare.

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova semnat la data de 9 iunie 2025, a fost aprobată semnarea Acordului.

La data de 26 august 2025, Reprezentanța Permanentă a Republicii Moldova la ONU, la New York a semnat prezentul Acord.

Prezentul acord face obiectul ratificării, aprobării sau acceptării de către state și de către organizațiile de integrare economică regională. Acordul este deschis pentru aderarea statelor și a organizațiilor de integrare economică regională începând cu ziua care urmează datei la care acordul este închis pentru semnare. Instrumentele de ratificare, aprobare, acceptare și aderare se depun la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

B. Analiza de impact

1. Informații generale

Obiectivul prezentului acord este de a asigura conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității marine în zonele din afara jurisdicției naționale atât în prezent, cât și

pe termen lung, prin punerea în aplicare eficace a dispozițiilor relevante ale convenției și prin continuarea cooperării și a coordonării la nivel internațional.

Semnarea și ratificarea acestui acord va permite Republicii Moldova:

- să participe la reglementarea internațională a activităților în mările libere și la accesul la beneficiile rezultate din utilizarea resurselor genetice marine;
- să contribuie la protejarea ecosistemelor oceanice, chiar și indirect, în contextul schimbărilor climatice și al interdependenței globale a sistemelor ecologice;
- să beneficieze de asistență tehnică, științifică și financiară pentru consolidarea capacităților instituționale și a infrastructurii naționale de cercetare marină și biodiversitate. Totodată, nu există necesitatea încheierii unor tratate sau documente subsecvente acestuia.

În vederea unei aplicări clare și eficiente a prezentului acord, se stabilesc următoarele drepturi și obligații ale părților, menite să asigure buna desfășurare a cooperării și îndeplinirea obiectivelor convenite:

Drepturile părților:

- Dreptul de a beneficia de prevederile acordului, inclusiv de cooperarea interinstituțională stabilită între părți;
- Dreptul de acces la informațiile, datele și documentele generate în cadrul implementării prezentului acord;
- Dreptul de a participa la activitățile, reuniunile sau acțiunile derivate din acord, conform competențelor.

Obligațiile părților:

- Obligația de a respecta integral prevederile acordului și de a asigura aplicarea acestora în limitele cadrului legal intern;
- Obligația de a furniza informațiile necesare pentru buna implementare a acordului, într-un mod transparent și corect;

De asemenea, în contextul în care apar litigii între părți, acestea au obligația de a soluționa litigiile dintre ele referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentului acord prin negociere, anchetare, mediere, conciliere, arbitraj, soluționare judiciară, recurgere la agenții sau înțelegeri regionale sau prin orice alte modalități amiabile la alegere.

2. Aspectul politic, cultural și social

Prin ratificarea Acordului, Republica Moldova reconfirmă angajamentul său față de multilateralism, protecția mediului global și buna guvernanță. Acordul promovează incluziunea, participarea publicului, colaborarea între state și utilizarea responsabilă a

cunoștințelor tradiționale. De asemenea, Acordul reflectă valorile europene privind protejarea patrimoniului natural comun.

3. Aspectul economic și de mediu

Implementarea Acordului va contribui la protejarea biodiversității marine la nivel global, având un impact pozitiv indirect asupra Republicii Moldova, inclusiv prin reducerea presiunilor asupra resurselor naturale la nivel regional. Moldova va putea participa la proiecte de cercetare, va beneficia de transfer de tehnologii și va putea accesa fonduri pentru dezvoltarea infrastructurii științifice și de mediu.

Prin semnarea Acordului BBNJ, Republica Moldova:

- își consolidează angajamentele internaționale în domeniul protecției mediului și sprijină ordinea juridică internațională în domeniul mării;
- își aliniază politicile la standardele UE în perspectiva aderării și își afirmă poziția ca partener activ în guvernarea globală a mediului;
- contribuie la conservarea patrimoniului natural global și susține obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), în special ODD 14 „Viața sub apă”.

4. Aspectul normativ

Acordul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

Totodată, Acordul asigură compatibilitate cu Carta ONU, cu alte tratate în vigoare pentru Republica Moldova, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional.

Părțile se conformează în mod corespunzător dispozițiilor legislației Uniunii Europene în domeniul evaluării impactului asupra mediului, ținând seama de obligațiile lor internaționale în acest sens.

La această etapă nu există acte normative interne care necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile Acordului, sau necesitatea adoptării unor acte normative noi.

5. Aspectul instituțional și organizatoric

Punerea în aplicare a Acordului privind biodiversitatea marină în zonele din afara jurisdicției naționale va presupune instituirea unui cadru instituțional coerent și eficient la nivel național. În acest sens, se prevede:

- Desemnarea unui punct focal național, care va reprezenta Republica Moldova în relația cu Secretariatul Acordului și în mecanismele de cooperare internațională instituite prin acord;
- Desemnarea unei autorități competente, responsabilă de coordonarea implementării obligațiilor asumate, inclusiv pentru notificarea activităților relevante,

colectarea și raportarea datelor, participarea în sistemul de partajare a beneficiilor și în rețeaua de schimb de informații;

- Participarea activă în cadrul comitetelor și platformelor internaționale ale Acordului, inclusiv în procesul decizional privind utilizarea resurselor genetice marine, desemnarea zonelor marine protejate și evaluările de impact.

6. Aspectul financiar

Fiecare parte furnizează, în limitele capacităților sale, resurse pentru activitățile care sunt destinate atingerii obiectivelor prezentului acord, ținând seama de politicile, prioritățile, planurile și programele sale naționale.

Instituțiile înființate în temeiul prezentului acord se finanțează prin contribuțiile stabilite pentru părți. În acest sens, se instituie un mecanism pentru furnizarea de resurse financiare adecvate, accesibile, noi și suplimentare previzibile în temeiul prezentului acord. Mecanismul acordă asistență părților care sunt state în curs de dezvoltare pentru ca acestea să pună în aplicare prezentul acord, inclusiv prin finanțare în sprijinul consolidării capacităților și al transferului de tehnologie marină, și îndeplinește alte funcții prevăzute în prezentul articol în vederea conservării și a utilizării durabile a biodiversității marine.

Resursele financiare mobilizate în sprijinul punerii în aplicare a prezentului acord pot include finanțare furnizată din surse publice și private atât naționale, cât și internaționale, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, contribuții din partea statelor, a instituțiilor financiare internaționale, a mecanismelor de finanțare existente în cadrul instrumentelor mondiale și regionale, a agențiilor donatoare, a organizațiilor interguvernamentale, a organizațiilor neguvernamentale și a persoanelor fizice și juridice, precum și prin parteneriate public-private.

7. Aspectul temporar

Prezentul acord intră în vigoare la 120 de zile de la data depunerii celui de al șazecilea instrument de ratificare, aprobare, acceptare sau aderare.

C. Analiza oportunității ratificării/acceptării/aprobării/aderării:

Acordul a fost semnat la 26 august 2025 de către Reprezentanța Permanentă a Republicii Moldova la ONU, la New York. Prezentul acord intră în vigoare la 120 de zile de la data depunerii celui de al șazecilea instrument de ratificare, aprobare, acceptare sau aderare.

La 19 septembrie 2025, Acordul în temeiul Convenției ONU asupra dreptului mării privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice marine din zonele aflate în afara jurisdicției naționale a atins 60 de ratificări necesare pentru intrarea sa în vigoare, la 17 ianuarie 2026.

Nu se pot formula rezerve sau excepții la prezentul acord, cu excepția cazului în care acest lucru este permis în mod expres de alte articole din prezentul acord.

Ministru

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, stylized strokes that form a unique, abstract shape.

Gheorghe HAJDER